

สาเหตุหลักที่ทำให้โรงพยาบาลขาดทุน

1. ปัญหาด้านรายรับ

อัตราการเบิกจ่ายต่ำ ซึ่งทั้ง 3 กองทุน กำหนดอัตราจ่ายต่อโรคที่ค่อนข้างต่ำ ทำให้รายได้ที่ได้รับไม่ครอบคลุมต้นทุนที่แท้จริงในการรักษาผู้ป่วยที่ซับซ้อน ผู้ป่วยฉุกเฉิน และผู้ป่วยเรื้อรัง โดยที่รายได้ไม่ได้เพิ่มขึ้นตามสัดส่วนความรุนแรงของโรคและระยะเวลาอนรักษาในโรงพยาบาล ตลอดจนความล่าช้าในการเบิกจ่าย และการตรวจสอบเวชระเบียนจากกองทุนต่างๆ รวมทั้งการห้ามร่วมจ่ายของผู้ป่วยบัตรทอง

2. ปัญหาด้านค่าใช้จ่าย

ต้นทุนยาและเวชภัณฑ์ที่เพิ่มขึ้น เทคโนโลยีการแพทย์ใหม่ๆ มีราคาแพงขึ้น เช่น ยามุ่งเป้า ต้นทุนวัสดุสิ้นเปลืองทางการแพทย์ที่สูงขึ้น ค่าจ้างบุคลากรทางการแพทย์เป็นต้นทุนที่สูง การขาดแคลนบุคลากรในบางแผนกทำให้ต้องมีการจ้างบุคลากรมาทำงานล่วงเวลา หรือต้องจ่ายค่าตอบแทนที่สูงขึ้นเพื่อดึงดูดคนทำงาน โดยเฉพาะในสาขาเฉพาะทาง

ค่าเสื่อมราคาและบำรุงรักษา โรงพยาบาลต้องลงทุนมหาศาลในเครื่องมือแพทย์ที่มีราคาสูง และมีค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาและซ่อมแซมที่สูง

3. ปัญหาด้านประสิทธิภาพและการบริหารจัดการ

การใช้ทรัพยากรที่ไม่มีประสิทธิภาพ เช่น การใช้ยานหรือการตรวจทางห้องปฏิบัติการที่เกินความจำเป็น หรือการบริหารจัดการเตียงที่ไม่มีประสิทธิภาพ

แนวทางแก้ไขปัญหการขาดทุน

การแก้ไขปัญหานี้ต้องอาศัยการปรับปรุงทั้งด้านการเงิน การปฏิบัติงาน และนโยบาย

1. การเพิ่มประสิทธิภาพในการหารายได้

- โรงพยาบาลรัฐสามารถเก็บค่าบริการส่วนเกินได้บางส่วน ต้องปรับโครงสร้างราคาให้สะท้อนต้นทุนที่แท้จริงมากขึ้น

- ส่งเสริมบริการเฉพาะทางที่มีค่าตอบแทนดีกว่า เช่น ศูนย์ความเป็นเลิศเฉพาะทางที่ผู้ป่วยต้องชำระเงินเองให้มากขึ้น

ปัญหาโรงพยาบาลขาดทุน

สมศักดิ์ เกียมเก่า

ศ.บว.สมศักดิ์ เกียมเก่า
อนุสาขาวิชาประสาทวิทยา สาขาวิชาอายุรศาสตร์
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผู้รับผิดชอบบทความ :
ศ.บว.สมศักดิ์ เกียมเก่า
อนุสาขาวิชาประสาทวิทยา สาขาวิชาอายุรศาสตร์
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
อ.เบ็อง จ.ขอนแก่น
email: somtia@kku.ac.th

- เร่งรัดการส่งเอกสารเบิกจ่ายให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

- กองทุนต่างๆ ต้องปรับค่าชดเชยในการรักษาพยาบาลให้สอดคล้องกับต้นทุนที่แท้จริง

2. การควบคุมและลดต้นทุน

- การจัดการเวชภัณฑ์และยา ใช้ระบบจัดซื้อรวม เพื่อต่อรองราคาให้ได้ดีขึ้น และลดการสั่งยาหรือการตรวจที่นอกเหนือมาตรฐานการรักษา

- ปรับปรุงกระบวนการทำงานโดยนำหลักการ Lean มาใช้เพื่อลดความล่าช้า ลดความผิดพลาด และเพิ่มอัตราการใช้เครื่องมือแพทย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

- จัดสรรบุคลากรให้เหมาะสมกับภาระงาน ลดการทำงานล่วงเวลาที่จำเป็น และลงทุนในการพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสูงสุด

3. การบริหารจัดการทางการเงินและการลงทุน

- การลงทุนในเทคโนโลยี เช่น ระบบสารสนเทศ โรงพยาบาลที่ดีช่วยให้การออกไปสั่งยา การเก็บข้อมูล และการเบิกจ่ายแม่นยำและรวดเร็วขึ้น ซึ่งช่วยลดความผิดพลาดทางการเงิน

- การสร้างแหล่งรายได้เสริม การพัฒนาบริการสุขภาพเชิงป้องกัน เช่น การตรวจสุขภาพ หรือบริการที่ไม่ใช่การรักษาพยาบาลหลักเพื่อสร้างรายได้ที่เป็นเงินสดเพิ่มเติม